

teksti
Reijo Rinnekangas
kuvat
Ilkka Jaakola

Mä olisin yksinäinen kundi jollen hyppäisi

• Laskuvarjohyppäminen on urheilua, jota moni väkisin kavahtaa. Aiheetta: kysymys ei ole uhkarohkeudesta tai yltyöpäisyydestä, vaan vahvasta henkisestä ja ruumiillisesta kunnosta.

— Se on tunne, jota ei voi kuvata, sanoo hyppymestari ja kahden Suomen mestaruuden mies Tapio Satamo Oulusta. Valokuvaaja Ilkka Jaakola hyppäsi mukana.





Elämänsä ensimmäinen hyppy: ei pelota, mutta jännittää.

●● Laskuvarjohyppäämistä on aina pidetty urheilumuotona, jossa henki on sananmukaisesti löyhässä. Tai oikeammin: varjon varassa, jonka ihminen itse on rakentanut.

Silti laskuvarjoilun vaarallisuutta on roimasti liioiteltu. Tilaston mukaan 1962 jälkeen on maassamme tapahtunut vain kuusi kuolemaan johtanutta maahansyöksyä.

Luku on erittäin pieni ottaen huomioon hyppyjen lukumäärän: 14 000 hyppyä vuosittain.

Yhteistä näille kuudelle kuolemantapaukselle on, etteivät ne suinkaan ole tapahtuneet varjojen virhetoimintojen seurauksena, vaan hyppääjien omasta virheellisestä toiminnasta: tajuttuaan, ettei päävarjo jostakin syystä tottele laukaisinta, hyppääjä on lamautunut ja saanut shokin, eikä ole käyttänyt varvarjoaan, joka toimii vuorenvarmasti.

KONEET PALOLENNOILLA

● Oulun Laskuvarjokerho ry on perustettu 1969. Muutamasta "rämpäpästä" jäsenmäärä on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta. Tällä hetkellä jäseniä on yli sata, joista aktiivihyppääjiä yli puolet.

Toiminnan perusedellytyksiä, lentokoneita, kerholla on kaksi. Nelipaikkainen Cessna

172 ja seitsenpaikkainen Cessna 207 Turbo, joka on ainoa laatuaan koko maassa.

Koneiden hankinta ja ylläpito on mahdollistunut palolento-toiminnalla, jota kerho on harjoittanut Oulun läänin länsiosassa kesäkausina.

Tärkeimpänä toimintamuotona kerholla on luonnollisesti hyppääminen, jota harrastetaan ympäri vuoden, niin tyynellä kesäisellä helleilmalla kuin paukkuvarjo maaliskuun pakasessa.

Ainoana hyppykriteerinä on, että vaakanäkyvyyttä on vähintään kahdeksan kilometriä. Ja että laskuvarjo on taatusti hyppääjän selässä.

TEHOKASTA KURSSITUSTA

● Oulun Laskuvarjokerhon päämaja sijaitsee Oulunsalon lentoaseman lounaisnurkassa heti kiitoradan päässä. Joka viikonloppu talven aikana ovat puisesta parakista kaikuneet hyppymestari Mikko Närhien jämäkät komentosanat uusille harrastajille.

— Pidämme vuodessa useita eri kursseja aloittelijoille, ympäri Pohjois-Suomen. Kurssit kestävät tavallisesti kaksi viikonloppua sisältäen tiiviin teoriapaketin ja kuusi hyppyä 600 m:n korkeudesta alkeisvarjolla, kertoo Mikko.

Tiivis teoriapaketti on yhtä kuin perehtymistä varjon pakaukseen, hyppytekniikkaan, alastulotekniikkaan jne. Kaikkea tätä niin käytännössä kuin havaintofilmien avulla.

Huolimatta viikonloppukurssien lyhydestä niillä on pyritty keskittymään myös henkiseen kasvatukseen. Eli petaamaan uuden hyppääjän kantti kestämään itse hyppytilanne. Laskuvarjohan aukeaa vuorenvarmasti — mikäli hyppääjä aukaisee sen.

Tosin alkeiskurssilaisten ei tarvitse huolehtia edes aukaisusta. Alkeisvarjossa on itselaukaisin, joka toimii automaattisesti hetkellä, jolloin hyppääjä lähtee koneesta.

YKSI HYPPI VASTAA KONTTORISTIN TYÖPÄIVÄÄ

● Jutuntekohetkellä on menossa raahelaisten kurssi. Kymmenen nuorukaista, ei ainuttakaan tyttöä joukossa. Ilmeet poikien kasvoilla vaihtelevat virnistyksestä lievään pakojuoksuun.

Sormet naputtavat pöytälevyä, katseet ovat ulos ikkunas- ta. Ensimmäiseen hyppyyn on aikaa enää puoli tuntia.

— Jännittää, tottakai, tunnustaa yksi pojista. — Muttei pelota. Veteraanit sanovat, että vasta toisella hypyllä pelottaa. Kun tietää mitä pelätä.



»»» ... niin vahvaa touhua, etten vaimoa taivaalle laske.



Tapio Satamo ilmassa. Kukaan ei vielä tiedä miltä hänestä tuntuu. Ei edes hän itse. Mutta hän nauttii tästä.

— Kaverit tänne houkutteli, jatkaa toinen raahelainen vaihtaan jatkuvasti asentoaan. — Ensin tultiin muka katsomaan, sitten muka kurssille ja nyt muka hypätään.

Hyppymestari Tapio Satamo, 1100 hypyn ja kahden Suomen mestaruuden mies, siiviliammatiltaan palomies, pinkkaa polvillaan varjoa kasaan. Oikoo solmuja, nyörejä, viikkaa laskokset ja sanoo, että on harvinaisen hyvä hyppysää. Taivas pilvetön, sivutuulta vain aavistuksen verran.

— Kun hyppää muutaman kerran, siihen menee kummasi sisälle. On pakko hypätä jatkuvasti, sanoo Tapio.

— Miksikö? Entiedä. Jonkinlainen vapauden tunne, vaikea kuvailla. Henkinen rasite on erittäin kova. Yksi hyppy vastaa tavallisen konttoristin normaalia työpäivää.

— Voi maallikko kuvitella, mikä on olo kymmenen hypyn jälkeen, hän naurahtaa.

JOSKUS ITESUOJELU-VAISTO SANOO EI

● Vääntäydymme koneeseen. Valokuvaaja vetää laskuvarjon selkäänsä. Hän on käynyt kurssit talvella. Nousemme 600 metriin. Etsimme maalipaikkaa. Alla vilahtaa Kempeleen lahti, oikealla näkyy epämääräinen rykelmä taloja ja piippuja; kaupunki, etäällä siintää Perämeren helmi, Hailuoto. Aurinko näkyy utuisen pilviverhon lävitse.

— Normaalihyppykorkeus on 2500 metriä, kertoo Tapio Satamo. — Sieltä hypätään vasta, kun kaverin kantti kestää 40 sekunnin vapaapudotuksen, jonka jälkeen varjo on itse laukaistava.

— 2500 metristä ylöspäin hypätään kuitenkin vain kesällä. Talvi on liian rankka pakkasille.

Mutta nyt on korkeutta 600 metriä ja kolmen raahelaisen nuorukaisen elämän ensimmäinen hyppy. Lentokoneen sivuovi on jo aukaistu. Pojat istuvat vai, varjot selässään, vara-



Alas — ensimmäistä kertaa. Alkeisvarjon automaattilaukaisin vetäisee varjon auki vuorenvarmasti.

varjot vatsan puolella.

Jokainen tietää, että maahan-
tulonopeus on olematon: puoli-
toista metriä sekunnissa. Kuin
loikkaisi kahdesta metristä
puulattialle. Ainoa pulma olisi
mahdollinen sivutuuli. Nyt ei
ole.

Maalipaikka alla. Ensimmäi-
nen lähtee. Kädet ja jalat haral-
laan. Selkä edellä. Varjo räväh-
tää samassa auki. Hyppymestari
Tapio nyökkyyttää päätään. Hy-
vin meni. Toinen kaarros. Hy-
vin taas.

Kolmas hyppääjä epäröi.
Käsi pusertuu nyrkkiin. Maa
on liian kaukana. Hän perään-
tyy, puistaa päätään ja huokai-
see: Ei niin ei. Vaikka mieli te-
kee.

Laskeudumme alas. Kukaan
ei moiti ketään. Joskus jolla-
kin itsesuojeluvaisto lyö liian
voimakkaana.

HYVIEN KAVEREIDEN KERHO

● Tunnelma laskuvarjokaverei-
den keskuudessa on rento, stres-
sitön. Monella kuluu parakilla
kaikki vapaa-aika. Joku vain
pistäytyy, antaa neuvon nuor-
emmalle ja lähtee. Silti mihin-
kään ei ole kiirettä. Ollaan yhä
perhettä.

— Tää on tehokas tapa oppi-
a tuntemaan itsensä. Tässä on

rytmiä, toteaa joku.

— On niin vahvaa touhua,
etten vaimoa taivaalle laske,
veistelee toinen. — Riittää kun
mä hulluilen.

— Kaverit on loistavia. Mis-
sään ei saa tämmöistä palautet-
ta kuin täällä, kuuluu parakin
perältä. — Mä oisin hiton yksi-
näinen kundi, jollen hyppäisi.

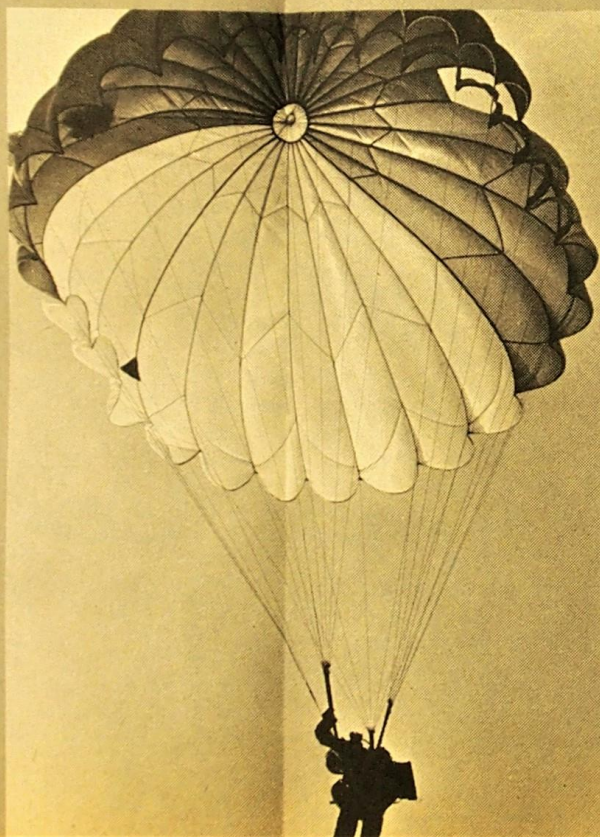
TURVALLISTA

● Laskuvarjohyppääminen ei
ole herrain hobbya kuten luul-
laan. Se on halpa antiinsa näh-
den. Esimerkiksi kahden viikon-
lopun alkeiskurssin hinta on
500 mk Oulun Laskuvarjo-
kerhossa. Taksoitus on sama
suurin piirtein kautta maan.

Kurssien pääsyvaatimukset
ovat normaali terveys ja 16 vuod-
en ikä. Alaikäisiltä holhoojan
suostumus. Yläikärajaa ei ole.

Ja sitä paitsi: laskuvarjoilu
on turvallista, mikäli lajin har-
rastaja lähtee terveeltä henki-
seltä pohjalta: hallitsee her-
monsä, itsensä.

— Varjo on ihmisen tekemä
ja keksimä. Siihen on mahdol-
lista ilmaantua kymmenkunta
virhetoimintaa, jotka on pyritty
eliminoimaan, sanoo Tapio
Satamo, 1100 hypyn mies. —
Ja varavarjo on sataprosentti-
nen. Se toimii vuorenvarmasti.



Varjoja on kol-
mea tyyppiä:
alkeis-, teho-
ja liitovarjo,
joka tottelee
ohjaajaansa
kuin linnun
siipi. Tämä
on alkeis-
varjo.



Kerhon parakilla käy säpinä.
Hyppymestari Mikko Närhi
viikkoa varjoa kuntoon.